

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
— Hivatalos hirdetések 6 hasábjos petty sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A képviselőház ülése.

Budapest, május 28. A képviselőház mai ülését *Justh Gyula* elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg. A múlt ülés jegyzőkönyvének fölolvastása és hitelesítése után bemutatta az elnök a főrendiház megalakulásáról szóló átiratot, majd fölolvasta *Nákó Sándor* grótnak fiumei kormányzóvá és *Zichy Nándor* grótnak tárnokmesterré történt kinevezését. Ezután felhatalmazást kért a képviselőháztól, hogy a megüresedett kerületekben elrendelhesse az új választásokat.

Következett az egyes osztályok kisorsolása, ami hosszabb ideig tartott.

Eközben *Justh Gyula* elnök a hírlapok parlamenti tudósítóinak tisztelgését fogadta az elnöki szobában. Az országgyűlési tudósítók nevében *Rákosi Jenő* üdvözölte az elnököt. *Justh Gyula* az új országgyűlést rendkívül szívesen fogadta és változatlan jóindulatáról és támogatásáról biztosította őket.

A szünet után *Návay Lajos* alelnök foglalta el a képviselőházban az elnöki széket és elrendelte a Ház bizottságainak megválasztását.

A bizottságok megválasztása után felolvasták a királyi trónbeszédet. A Ház az elnök indítványára elhatározta, hogy szokás szerint a trónbeszédre felirattal válaszol. A felirat szerkesztésére kiküldendő

„A TENGERPART” TÁRGZÁJA.

Törött csésze.

Irta: *Leon Xanrof.*

Boitrec föltette magában, hogy többé vissza nem tér a „Danaidák hordója”-hoz. Már három napja dolgozik otthon, anélkül, hogy abszintet inná. Elhatározásának szilárdságában maga sem bizván eléggé, három napig nem ment végig a Rue Racine-on, amelyen a fentnevezett vendéglő állott. Negyedik nap azonban mégis betévedt a végzetes utcába. Sorsa úgy akarta, hogy Bonlapin, egy XXII-ik szemeszterben levő törzsdíák éppen a „Danaidák hordója” felé igyekeztek, s Boitsecet meglátva, őt megölelje s így szóljon hozzá:

— Eppen hozzád akartam menni! Már három napja nem láttunk! Gyere be egy abszintre!

— És magával vonszolta Boitrec-et.

— Kedves Bonlapin . . . nem érek rá . . . Különben is föltettem magamban . . .

— Csak nem adsz kosarat! Ejh! Ne okoskodjál. Jer hát, no!

Bonlapin kinyitotta a csapszék ajtaját s belökte rajta Boitsec-et.

A joghallgatók, kik már itt ültek, örömrivalgásban törtek ki,

— Nini! Itt van Boitsec! Hajlo, Boitsec!

21 tagu bizottságot a Ház szerdai ülésén fogják megválasztani.

A legközelebbi ülést holnapra tűzték ki. Ezzel az ülés véget ért.

Minisztertanáos.

Budapest, május 28. Ma délután 2 órakor a kabinet tanácskozásra gyűlt össze, amely belenyult az éjjeli órákba. A tanácskozást este 6 órakor a miniszterelnök által adott ebéd miatt félbeszakították, de ebéd után ismét folytatták. A minisztertanáos *Wekerle Sándor* miniszterelnöknek bécsi utjáról szóló jelentésével, valamint az országgyűlés munkarendjével foglalkozott, amelyet a miniszterelnök a képviselőházban holnapi beszédében fog kifejteni.

Wekerle programbeszède.

Budapest, május 28. *Wekerle Sándor* miniszterelnök a képviselőház hoinapi ülésén fogja elmondani programbeszédét és ezzel a kormány hivatalosan is bemutatkozik a parlamentben. Ugyancsak holnap terjeszti a kormány a képviselőház elé az indemnitásról, a magyar autonóm vámtarifáról és az ujonczjutalékról szóló törvényjavaslatokat.

Pártközi értekezlet.

Budapest, május 28. A delegáció tárgyában holnap pártközi értekezlet lesz, amelyen a miniszterek és a pártokki küldöttjei vesznek részt.

Boitsec meghatva vette tédomásul a szives fogadtatást, s minthogy nem akarta szavát megszegni, egy csésze meleg tejet rendelt.

— Szegény barátom, — szolt Bonlapin — már látom, hogy beteg vagy.

— Dehogy. Csak kiszámítottam, hogy sok pénzt és sok időt takarítok meg, ha nem iszom.

— Hihetetlen!

— Tudod-e, mennyit költöttem itt e hó elejétől tegva? Negyvenhárom reggeli . . .

— Ugyan? Csak nem reggelizel kétszer naponta?

— Nem, de néha egy barátomat hozom magammal . . .

— Ugy!?

Boitrec kréta után nyult, hogy asztalra írja fel kiadásait. De karjával letaszította a csészét az asztalról s az darabokra tört.

— Az ördögbe! — kiáltott fel — most még a csészét is meg kell fizetnem!

— Te az én vendégem vagy — mondta Bonlapin.

— Te csak inni hívtál, nem csészéket összetörni.

— Mindegy. Igen egyszerű eszköz áll rendelkezésünkre a dolog elintézésére. Ki fogjuk játszani a csészét.

— Jól van.

A pinczér kártyát hozott s öt osztás alatt Boitrec elvesztette a csészét. E perczen egy

Az első petiozió.

Budapest, május 28. A kuriához ma nyújtották be az első peticiót a Gyulafehérvárott pártönkivüli programmal megválasztott *László Mihály* országgyűlési képviselő választása ellen.

Államtitkári eskü.

Budapest, május 28. *Mezőssy Béla*, az új földmivelésügyi államtitkár ma tette le a hivatalos esküt *Darányi Ignác* miniszter kezébe és nyomban elfoglalta hivatalát.

Az osztrák kormány lemondott.

Bécs, május 28. A Hohenlohe-kormány, tekintettel arra, hogy a vámtarifa kérdésében a magyas kormány nyal nem tudott megegyezésre jutni, beadta lemondását. A lemondást a kabinet a ma délelőtt tartott minisztertanácsban határozta el.

Tündérest a magyar iskolahajó javára.

A fiumei magyar egyesületek képviselői szombaton *Fest Aladár* kir. tanácsos elnöklete alatt a tengerparti m. kir. állami tisztviselők egyesületének helyiségében ülést tartottak, melyen megállapították a fiumei magyar egyesületek által a magyar iskolahajó javára ez évi június 6-án tartandó esti tengeri kirándulás végleges műsorát.

Fest kir. tanácsos szívélyesen üdvözölvén a megjelenteket, örömeinek adott kifejezést a felett, hogy a magyarság Fiumében ily örvendetes jelét adta összetartozandóságának és kérte a megjelent képviselők útján valamennyi magyar egyesületet, hogy ezentul minden ma-

borzas medikus lépett be. „Gaduret-nek hívták. Erős hangon szolt:

— Boitrec, ön itt? Három napja nem láttuk! Azt hittük beteg, vagy szerelmes. Mit csinál most itt?

— Egy csésze árát vesztettem el éppen most.

— Játszsa ki velem ezt a veszteséget adósságom ellenében dominón.

— Sokkal adós ön?

— Nem!

— Boitrec újra vesztett, 6 frank és 75 sentim ellenében.

— Átkozott csésze! — mormogta

— Önnek nincs szerencsége — szolt Farmolet, aki nagy érdeklődéssel kísérte a dominójátszmát.

— Eppen ezért, most itt hagyom önöket s ebédelni megyek.

— Tudja mit? — mondta Farmolet — játszuk ki az ön egész veszteségét két ebéd erejéig!

— Jól van, nem bánom. Most azonban rendelék egy abszintet is, mert talán a szomjuság okozta, hogy oly rosszul ment a dolgom.

Nagy ambícióval kezdett játszani. Eleinte nyert is, de akkor Descrevisses, egy hórihorgas joghallgató lépett be s örömtelten kiáltott:

— Ah, ön itt?! Azt hittük, beteg.

gyar eszme érdekében vállatve együtt működjenek és az egymással való érintkezést minél gyakrabban keressék.

Átérve az ünnepély rendezésére, átadta a szót *Solymásy E.* Oszkárnak, a tisztviselők egyesülete alelnökének. *Solymásy* javaslatára az értekezlet elhatározta, hogy az ünnepély rendezőbizottsággá alakul és mint ilyen a következő határozatot hozza:

A kibocsátandó falragaszra a következő szöveg nyomtatandó:

„A fiumei magyar egyesületek, ugymint: a tengerparti m. kir. állami tisztviselők egyesülete, a fiumei Lloyd-társaság, a Fiumei Magyar Daloskör, a Máv. Altisztek Köre, a Vasutasok Országos Szövetségének Fiumei Kerülete, a „*Querner*” evezős-egyesület, a Fiumei Tornagyűlés és a Tanítók Egyesülete folyó évi június hó 6-án, holdtöltekor, este 8 órától éjfélig tartó, *hangversenyyel* és *tűzijátékkal*, esetleg *táncszal* összekötött tengeri kirándulást rendeznek 8 gőzessel a magyar iskolahajó javára.

A részvételi jegyek ez estére kaphatók: *Hromatka* Adolf könyvkereskedésében (Fiume, Via del Governo) és pedig a „*Dániel Ernő*” nevű gőzörsre személyenként 20 koronáért, a többi gőzörsre személyenként 10 koronáért.

A fiumei magyar egyesületek nevében *Fest Aladár* kir. tanácsos s. k. a végrehajtó bizottság elnöke.

A műsor, mely a részvételi jegyekre lesz rányomtatva, a következő:

1. Rákóczi-induló. Játssza a fiumei városi zenekar, a fiumei magyar kör zenekara és Rózsa Bandi cigánybandája.

2. Magyar dalok. Éneklí és hegedün kíséri magát *Solymásy Oszkár* nérnő.

3. Imádságom. Gaál Ferencztől. Éneklí a fiumei magyar daloskör.

4. Szózat. Éneklí a m. kir. tengerészeti akadémia növendékei.

5. Magyar zenedarabok. Játssza Rózsa Bandi cigánybandája.

6. Tűzijáték és a m. kir. tengerészeti akadémia épületének vörös színű bengáli fáklyákkal 20 percig tartó megvilágítása.

7. Ah! Perfido! Beethoven-től. Éneklí *Solymásy Oszkár* nérnő.

8. Magyar népdalok. Goll Jánostól. Éneklí a fiumei magyar daloskör.

9. Santa Lucia, nápolyi népdal. Éneklí a m. kir. tengerészeti akadémia növendékei.

10. Kurucznoták. Játssza a fiumei magyar kör zenekara.

11. Induló. Kückentől. Éneklí a fiumei magyar daloskör.

12. Himnusz. Játssza a fiumei városi zenekar és éneklí az egész közönség.

Körjárat a fiumei öbölben és tánc a hajókon.

Boitrec dühösen nézett a zavaróra s hibázott. Végre elvesztette az egész játszmat s ingerülten kiáltott:

— Descrevisses! A csésze után maga az oka mindennek!

— En szivesen adok önnek alkalmat arra, hogy kárpótolja magát. Játsszunk most kockát. Ön husz pakli dohányt tesz fel vesztesége ellenében. Akarja?

— Legyen — bólintott Boitrec.

Negyedórai játék után, a körülállók hahotája s Descrevisses lármájától kísérvé, elvesztette Boitrec a husz pakli dohányt is. A korcsmáros előhozta a számlát, amely a következő volt:

Egy absint és egy csésze tej	0.60
Gaduret adóssága	6.75
Két ebéd	7.50
Két absint	0.60
20 pakli dohány	12.00
Osszesen:	27.45 fr.

Boitrec fizetett. Átkozott csésze, — morogta a bajusza alatt. Majd hozzátette, hangosabban:

— Hát a törött csésze mért nincs felszámítva?

— Nálunk ez sohasem volt szokásban — válaszolt a kasszirosnó lekötelező mosolygással.

A végrehajtó bizottság nevében *Fest* elnök a falragasz elküldése mellett minden fiumei egyesületet meghív az ünnepélyen való részvételre.

A polgármestert és a városban székelő polgári és katonai méltóságokat az elnök és alelnök személyesen fogják meghívni.

Az ünnepélyre való további intézkedések megtételére a rendezőbizottság *Solymásy E. Oszkár* alelnöknek teljes felhatalmazást ad, melléje rendező társakul felkérletnek *Völgyi László, Bodor Gábor, Fodor Armin, Kovács és Balás Gyula* urak.

Minden jel arra mutat, hogy a júniusi ünnepély nemcsak a fiumei magyarság óriási erkölcsi sikerét fogja jelenteni, hanem a magyar iskolahajó céljaira is tekintélyesebb összeg fog megmaradni.

Részvételi jegyeket akár a részvételi díj postautalványon való beküldése mellett, akár szóbelileg lehet még előjegyezni június 1-ig *Solymásy E. Oszkár* tengeri hajózási főfelügyelőnél (Tengerészeti Akadémia) és *Fodor Gábornál* (Dohánygyár).

Azontul a jegyek csak *Hromatka* Adolf könyvkereskedésben lesznek kaphatók, ki a jegyek elárúsítására a legnagyobb előzékenységgel vállalkozott.

A részvételi díj személyenként a „*Dániel Ernő*” nevű gőzörsre 20 korona, a többi gőzösökre 10—10 korona. A jegyek minden hajóra csak igen korlátolt számban kerülnek kiadásra, hogy a kényelmes mozgás minden hajón biztosítva maradjon.

KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hírek.** *Vio* Ferencz dr. polgármester a fővárosból tegnap visszaérkezett Fiuméba. — *Festetich* Andor gróf, miniszteri tanácsos, a vidéki színészet főfelügyelője városunkban időzik.

— **Uj brazíliai alkonzul.** *Kovács József* drt, az Adria tengerhajózási társaság főtitkárát Brazília budapesti alkonzuljává nevezték ki.

— **Házasság.** *Vágó Géza*, a budapesti Népszínház tagja, akit a fiumei közönség is jól ismer, mert három évvel ezelőtt Szendrey társulatával Fiumében is játszott, tegnap, vasárnap délelőtt a budapesti hetedik kerületi anyakönyvi hivatalban házasságot kötött *Deutsch Arankával*.

— **Tengerparti tisztviselők kirándulása.**

A Tengerparti Állami Tisztviselők egyesületének hajókirándulása igen szépen sikerült tegnap. Körülbelül 70 férfi és 40 hölgyből álló társaság indult el délután fél kettőkor a „*Liburnia*” gőzössel Rabacz felé, ahol $\frac{3}{4}$ -kor kötött ki a gőzös. Itt a társaság egy része, daczára az időközben megindult esőnek, kiszállt és a készen álló kocsikban az egy órányira fekvő Albonába hajtatott, míg a kirándulók nagyobbik része, a hajón folytatta útját Arsa felé. E regényes fekvésű isztriai városba valamivel 5 óra után érkezett a gőzös, de nem kötött ki itt, hanem az arsi csatornán visszafordulva, ismét Rabacznak vette útját. Itt a „*Liburnia*” fél hét órákor állapodott meg, hogy megvárja az albonai kirándulókat. Este 8 óra felé érkeztek meg és röviddel 8 óra után visszafelé indult a gőzös Fiuméba. Ugy az odamenetelnél, mint a visszautazásnál a Magyar Körnek igen jól szervezett zenekara mulattatta a társaságot.

az Andorfi társulat népszerű primadonnája, *Sugár Jolán* pedig szebbnél-szebb magyar dalokat és a „*Gül-Babá*”-ból néhány részletet énekelt el az ő ismert szép hangján. Majd a Tengerészeti Akadémia növendékeinek zenekara énekelt néhány hazafias dalt. Este fél tánczra perdült a fiatalok és mindaddig, míg a hajó a kikötőbe be nem futott, fáradhatatlanul járta a tánczot a Magyar Kör zenekara-

ának kísérete mellett. Még négyest is rögtönöztek a hajó fedélzetén. A társaság a legjobb hangulatban szállt ki, éltetvén *Sugár Jolán*t, ki a kirándulás sikeréhez művészetével lényegesen hozzájárult, valamint *Solymásy Oszkár* igazgatót és *Fodor Gábor* dohánygyári tisztviselőt, kik mint a kirándulás rendezői fáradhatatlan buzgalommal igyekeztek azt a résztvevőkre nézve minél kellemesebbé tenni.

— **Az izraeliták pünkösde (Sebuoth) ünnepén,** mely e hó 30 és 31-ére esik, az istentisztelet a következő sorrendben tartatik meg: Kedden este háromnegyed 8 órákor, szerdán délelőtt 10, este pedig háromnegyed 8 órákor, csütörtökön délelőtt 10 órákor ima a holtak lelkiüdvéért, hitszónoklattal egybekötve.

— **Fiumei evezősök győzelme Triesztben.** A Triesztben megtartott evezősversenyen a fiumei „*Canottieri*” evezősegyesület is részt vett és fényes győzelmet aratott; evezősei a döntő menetekben elsőnek érkeztek a célhoz és két első díjat nyertek meg.

— **Pályázat fiumei népdalokra.** A helybeli olasz irodalmi kör pályázatot hirdetett fiumei népdalokra. A pályázat tegnap járt le. Összesen 26 pályamű érkezett be, amelyeket most vesznek bírálat alá.

— **Az „Ultonia” kérésze.** A kivándorlókat szállító „*Ultonia*” Cunard-gőzös, mint Nápolyból jelentik, onnan szombaton indult el Triesztbe, s ma már meg kellett volna érkeznie Fiuméba. Eszerint a kivándorlóhajó egy vagy két napi késéssel érkezik kikötőnkbe. Előreláthatólag meg fog telni a hajó; már eddig 1200 utas jelentkezett.

— **A „Taurus” postája.** A „*Taurus*” hadihajó számára küldendő postát e hó 30-tól kezdve naponta reggel 8 óra 50 perczkor indítják utnak Triesztből Konstantinápolyba. A „*Taurus*” most Várnában van, ahonnan a napokban tér vissza régi állomáshelyére Konstantinápolyba.

— **Egy orosz diák kalandjai.** *Fok* Ignác, odesszai illetőségű, 14 éves, varsói gimnáziumi tanulót egy rendőr ma reggel a rendőrségre kísérte, mert már három nap óta látta a Fiuméba az utcákon munkátlanul csavarogni. *Fok* Ignác a kihallgatás során előadta, hogy atyja az orosz haditengerészet kapitánya volt, akit az odesszai zavarok alkalmával a fölkelő matrózok agyonlőttek. Anyja már hét év előtt elhalt, nagybátyja a szibériai ölömbányákban sanyolódik. Nincs senkije, akinek segítségért fordulhatna. A tanulónak ellensége, könyveit eladta s az értük kapott pénzen fél Magyarországot bebarangolta. Fiuméba azért jött, mert itt egy rokonát vélte föl-találni. A rendőrség illetősége helyére fogja tolonczoltatni a kalandos hajlamu iskolás fiut.

— **A vallás örültje.** *Fucsin* Vazul, felsővisti illetőségű, 27 éves kivándorlójelöltet tegnap este a rendőrség a kórházba szállította, mert uton-utfélen litániákat énekelt s folytonos keresztvetéssel vonta magára a járókelők figyelmét. A kórházban nem tartják közveszélyesnek, s így haza fogják tolonczoltatni.

— **Garázda kőműveslegény.** A mult szombaton este Plaszeban egy ujonan épült ház bokrétaünnepé alkalmával *Blecsich Antal* pallér valamiért rendreutasította *Járdás Máté* fiumei illetőségű 19 éves kőműveslegényt. Jár-dás feleletül egy tégladarabbal hátbaütötte a pallért és kitépte a bajuszát. *Blecsich* feljelentést tett a legény ellen a rendőrségen, amely áttette az ügy iratait a járásbírószághoz.

— **Kirándulás Plitviczére.** A tengerparti m. kir. állami tisztviselők egyesületének vigalmi bizottsága, számolva több tag azon óhajával, hogy a híres plitviczei tavakat meg akarnák látogatni, június hó 29-ikétől július hó 2-ig terjedő időszakra tervezte a tavakhoz kirándulást. A résztvenni óhajók a részvételi díj előzetes lefizetése mellett június hó 15-éig jelentkezhetnek az egyesület pénztárosánál, *Fodor Gábornál* (Dohánygyár). A kirándulás mintegy 40—50 koronába fog kerülni személyenként, minden egyéb kedvezmény nélkül az ösz-

„De la Ville“
Szálloda, Kávéház és Étterem.

Az átutazó
és a helybeli magyarság
találkozó helye.

Dikan Jakab
Ő Felsője József Főherceg udvari
czigányzenekara

ma és minden nap
HANGVERSENYT TART.

Számos látogatást kér
Szentgyörgyi Ferencz,
a »De la Ville« szálló, kávéház és étterem
tulajdonosa.

*****
Fiume első magyar rizshántoló- és rizs
keményítőgyár részv.-társaság

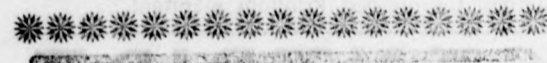
FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fényműgyártó
táblácskáiban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezekedik.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
A legújabb és legkiválóbb
Locomobil és gőzcseplőgépek,
szalmakaszalók, járgány-cseplőgépek, lóhera-cseplők,
szűrő-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet já-
rógépek, szecskavágók, répvágók, kúrkör-
mormozók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes
acél-ékek, 2- és 3-vasú elvű és minden
egyéb gazdasági gépek.

Első fiumei magyar
szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó
munkát a legjutányosabb árak mellett
Szigoru pontosság és kiváló szakértelem
A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Corsia Deák 31. sz., IV. em.

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás
ellen gyors és biztos hatásuak
Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
**„NÁDOR“
gyógyszertár**
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babic Hinko, Mizzan Adorjan, Prodam Ferencz,
Prodam János, Schindler Adolf gyógyszertáraiban, Rosenkart Ferencz.

V. E. & A. de ROSSI
Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többször kitüntetett cipőraktára.
Saját készítésű legkitűnőbb

férfi-, női-, és gyermek cipők
minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul
eszközöltetnek.

Szabott árak. Szabott árak.

Hirdetések
felvétetnek a kiadóhivatalban.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.
TELEFON 224.

↳ SZÁLLIT ↳
minden a nyomdászathoz vágó munkát
gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

↳ ESEGUIsce ↳
prontamente con conoscenza del ramo ed
al più buon mercato ogni lavoro tipo-
litografico.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria palota, Riva Szápáry).